

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Päätöspäivämäärä 20.05.2025

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 20.05.2025

Tarjouskilpailun 5/2025 käynnistäminen, kohde 5

1621/02.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, p. 050 320 0101

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää tarjouskilpailun 3/2025 perusteluosassa kuvatusa liikennöintikokonaisuudesta bruttoperusteisella järjestämismallilla. Tarjouskilpailun käynnistäminen edellyttää markkinaoikeuden myöntämään täytäntöönpanolupaa kaupungininsinöörin viranhaltijapäätökselle 21/2025 tai markkinaoikeuden lopullisen ratkaisun asiaan, joka mahdollistaa kilpailutuksen käynnistämisen uudelleen.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Joukkoliikenteen kohteiden 7–9, jotka kattavat Heinolan, Hollolan, Orimattilan kuntien sekä osan Lahden kaupungin liikennöistä, sopimuskaudet päättyvät talvikauden 2025–2026 päättyessä.

Tausta

Joukkoliikenteen kohteiden 7–9 sopimuskaudet päättyvät talvikauden 2025–2026 päättyessä ja vastaava liikenne tulee kilpailuttaa uudelleen. Liikennöinnin tarkka alkamispäivä tarkentuu myöhemmin peruskoulujen lukuvuoden 2025–2026 päättymisajankohdan mukaiseksi.

Kohteet 7–9 kattavat Heinolan, Hollolan, Orimattilan kuntien yhteydet Lahteen tuottaen samalla palvelua Lahden sisäiseen liikkumiseen. Lisäksi kohteista 7–9 on liikennöity edellä mainittujen seutukuntien sisäistä liikennöintiä. Kohteissa on myös Lahden kaupungin sisäisen liikenteen linjat 4 (myös osa Hollolan liikennöintiä), 12 ja 14. Liikennöinnissä on käytetty yhteensä 47 linja-autoa.

Suunniteltu linjasto

Kohde 5 liikennöidään uudella sopimuskaudella 25:llä linja-autolla seuraavin reitein:

- Linja 4 Tiilikangas – PHKS – Matkakeskus – Kauppatori - Hiekk anummi
- Linja 4K Tiilikangas – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori - Hiekk anummi
- Linja 14 Tiilijärvi – Hedelmätarha – PHKS – Matkakeskus – Kauppatori – Tonttila – Viuha
- Linja 24 Tiilikangas – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori – Herrasmanni
- Linja 24B Herrasmanni – Kauppatori
- Linja 12 Ala-Okeroinen – Matkakeskus – Kauppatori
- Linja 16 Ulaaninkatu – Matkakeskus – Kauppatori – Vierumäki – Urheiluopisto
- Linja 16B Ulaaninkatu – Kauppatori

- Linja 17 Ulaaninkatu – Kauppatori – Ahtiala – Mäkelä – Vierumäki
- Linja 17K Ulaaninkatu – Kauppatori – Vipusenkatu - Vierumäki
- Linja 17A Ulaaninkatu – Kauppatori – Ahtiala – Mäkelä – Vierumäki – Urheiluopisto
- Linja 60 Orimattila – Lahdentie – Patoniitty – Laune – Matkakeskus – Kauppatori
- 60K Orimattila – Pennala – Patoniitty – Laune – Matkakeskus – Kauppatori
- Linja 61 Orimattila – Pennala – Renkomäki – Matkakeskus – Kauppatori

Linjat 4, 14 ja 24 muodostavat aiempien linjojen 4H Tiilijärvi – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori - Hiekkanummi ja 4V Tiilikangas – PHKS – Kauppatori – Viuha tavoin runkolinjamaisen palvelutason Hollolasta Päijät-Hämeen keskussairaalan kautta Lahden keskustaan, josta edelleen Ahtialan suuntaan kattaen Tonttilan, Herrasmannin, Viuha ja Hiekkanummen. Linjoilla korvataan nykyisten linjojen 4H ja 4V palvelun lisäksi linjojen 6T ja 12 palvelua. Lahden keskustassa linjat 4 ja 14 ajavat Matkakeskuksen kautta ja linjat 4K sekä 24 Hollolankatua Kauppatorille. Hollolassa muutoksilla joukkoliikennettä ohjataan enemmän niihin osiin, joissa matkustajamäärät ovat suurimmat eli Tiilikankaalle ja Hedelmätarhan alueelle. Päijät-Hämeen keskussairaalan alueen palvelutaso säilyy ennallaan. Lisäksi muutoksilla parannetaan yhteyksiä Hollolasta Matkakeskukselle ja Matkakeskukselta Päijät-Hämeen keskussairaallalle. Lahdessa linjojen 6V, 6T ja 12 osuudet Ahtialan suunnalla lakkautetaan. Linja 14 ajaa Tonttilan kautta Viuhaan, jossa vuoroväliä harvennetaan nykyisestä 20/30 min (ruuhka-aika/hiljainen aika) 30 minuuttiin. Muutos vastaa palvelutasosuunnitelman mukaista palvelutasoa. Linja 24 liikennöi ruuhka-aikoina Herrasmanniin. Linja 24B liikennöi hiljaisina aikoina välillä

Herrasmanni – Kauppatori. Linjaa 24 liikennöidään kesäkaudella vain variaatiolla 24B. Hiekk anummen ja Herrasmannin palvelutasoon muutoksilla ei ole vaikutusta.

Linja 12 liikennöi jatkossa nykyisen linjan 12K reittiä Ala-Okeroinen – Matkakeskus – Kauppatori. Talvikausilla arkipäivien palvelutaso vastaa nykytasoa. Linjan 12 lauantailiikenne lakkautetaan ja kesäaikoina liikennöidään 60 minuutin vuorovälillä nykyisen 30 minuutin vuorovälin sijaan. Syynä vuorovälin harventamiselle on hyvin pienet matkustajamäärät.

Linja 16 on uusi linja reitillä Ulaaninkatu – Matkakeskus – Kauppatori – Vierumäen urheiluopisto. Linjalla parannetaan Hennalan alueen kehittyvän alueen palvelutasoa ja toisaalta korvataan linjojen 71–73 palvelua välillä Kauppatori – Vierumäki. Nykyisten linjojen 71–73 osuudella Vierumäki – Kauppatori vuoroväliä harvennetaan arjen 30 minuutista 60 minuuttiin. Linjaa liikennöidään jokaisena viikon päivänä. Viikonloppuisin linja korvaa lakkautettavan linjan 12 lauantai palvelua Hennalan alueen ja Lahden keskustan välillä ja luo uutta palvelua sunnuntaisin, jolloin liikennöintiä ei nykytilanteessa ole. Muutos on palvelutasosuunnitelman mukainen ja vastaa paremmin todellista kysyntää.

Linja 17 eri variaatioineen on ruuhka-aikoina liikennöitävä täydentävä linja. Linjalla korvataan Lahden itäpuolella linja 6V ja nykyisen linjan 14 palvelua Vipusenkadulle ja Mäkelään. Linja luo yhdessä linjan 16 kanssa Hennalan alueelle ruuhka-aikoina 30 minuutin vuorovälin. Alueen palvelutasoa täydentää linja 12, joka liikennöi Helsingintietä edellä kuvatulla tavalla.

Linjat 60 ja 61 liikennöidään välillä Orimattila – Lahti. Linja 60 tarjoaa jatkossa läpi päivän nopean yhteyden Lahden ja Orimattilan välillä. Linjalla vastataan paremmin elinkeinoelämän sekä Orimattilan kaupungin toiveisiin Pennalan yritysalueen saavutettavuuden parantamisesta sekä nopeutetaan matka-aikoja läpi päivän Lahden ja Orimattilan välillä. Linjalla parannetaan myös Lahdessa Patoniityn sekä Launeen yhteyksiä. Linja 61 liikennöi jatkossa samalla reitillä kuin linjat 71–73

nykytilanteessa välillä Orimattila – Lahti. Linjat 60 ja 61 muodostavat Orimattilaan ruuhka-aikoina tasaisen 20 minuutin ja hiljaiseen aikaan tasaisen 30 minuutin vuorovälin. Linjalla 60K liikennöidään varhaisaamuissa ja myöhäisilloissa tarjoten palvelua linjojen 60 ja 61 reiteillä yhdistetysti.

Muutokset palvelutasoon ja reitistöön

Kohteen 5 esitetyllä liikennöinnillä saavutetaan monilta osin palvelutason parannuksia niin vuorovälin, matka-aikojen nopeuttamisen, liikennöintiaikojen laajentamisen kuin esimerkiksi parempien Matkakeskus-yhteyksien suhteen. Palvelua on myös kohdistettu alueille, joissa kysyntää ja/tai potentiaalia on. Alueet, joilla vuoroväliä on harvennettu, on tutkittu eikä muutoksella arvioida olevan merkittävää vaikutusta matkustukseen. Vähintään palvelutasosuunnitelman mukainen palvelutaso saavutetaan kaikilla alueilla, joita suunnittelu koskee.

Kalusto

Kohteen kalustosta 21 vaaditaan liikennöitäväksi päästöttömin käyttövoimin. Lopuille neljälle ajoneuvolle sallitut käyttövoimat ja päästöluokat ovat sähkön ja vedyn lisäksi biodiesel Euro VI ja biokaasu Euro VI. Päästöttömät ja puhtaat ajoneuvot tukevat myös Lahden kaupungin strategisten tavoitteita ja mahdollistavat kustannussäästöt operointikustannuksissa.

Kohteessa sallitaan ajanjaksolla 1.6.2026 – 31.12.2026 poikkeuksellinen kalusto johtuen hankinnan ja liikennöinnin aloituksen välisestä lyhyestä ajasta ja mahdollistaen kalustohankinnat tasapuolisesti kaikille toimijoille.

Hankinnan perusteet ja liikennöintikausi

Hankinnan ratkaisuperusteena käytetään kokonaistaloudellista edullisuutta ilman laatupisteytystä.

Liikennöintikauden pituus hankinnalla on yhdeksän vuotta, alkaen kesäkauden 2026 alusta ja päättyen talvikauden 2034–2035 loppuun. Pidemmät sähköisiä käyttövoimia mahdollistavat sopimukset ovat aikaisemman kokemuksen perusteella laskeneet liikennöintikustannuksia. Samalla myös kalustoa voidaan uudistaa tai muuttaa tyypiltään erilaisiksi.

Kilpailutettava sopimuskohde tullaan järjestämään bruttoperusteisella liikennemallilla. Bruttomallissa matkustajien maksamat lipputulot tulevat liikenteen tilaajalle. Tilaaja maksaa liikennöinnistä korvauksen liikennöitsijälle tarjouskilpailussa saadun hinnan mukaisesti.

Hankinnan käynnistäminen

Lahden kaupungin järjestämä joukkoliikenteen tarjouskilpailu 2/2025, kohteet 5 ja 6 keskeytettiin viranhaltijapäätöksellä 25.3.2025, tarjoustenvertailussa havaittujen ristiriitojen vuoksi. Tehdystä viranhaltijapäätöksestä on tehty oikaisuvaatimus Lahden kaupungille sekä tehty valitus markkinaoikeuteen. Lahden kaupunki on hylännyt oikaisuvaatimuksen sekä hakenut markkinaoikeudelta lupaa keskeytyspäätöksen täytäntöönpanoon.

Tarjouskilpailun 5/2025 käynnistäminen edellyttää markkinaoikeuden myöntämää lupaa edellä mainitun viranhaltijapäätöksen täytäntöönpanoon tai markkinaoikeuden lopullisen ratkaisun asiaan, joka mahdollistaa kilpailutuksen käynnistämisen uudelleen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-